

Mozik, nézők, filmek

Mozilátogatókról és mozikról, s az új év elején bemutatásra kerülő magyar és külföldi filmekről beszélgettünk Bors Ferencel, a MO-KÉP igazgatójával.

— Világszerte közismert jelenség, hogy évről évre csökken a mozi nézők száma. Mit mutatnak a statisztikai adatok Magyarországon?

— Örömmel állapítottuk meg — hangzott Bors Ferenc válasza, — hogy nálunk ez a csökkenés 1972-ben, lényegében megállt. Sőt: a vidéki mozikban 2,6 százalékkal, azaz 1 millióval emelkedett, 1971-hez viszonyítva, a nézők száma. A falusi kis mozik-

ban 800 000-rel csökkent, ami nem is csoda: ezt a jelenséget a fiataloknak a városokba való áramlása magyarázza.

— Budapesten régi probléma az új lakótelepeken a mozik hiánya. Mik a tapasztalatok, bejönnek-e a nézők a városba, például Kelenföldről, Rákospalotáról, Újpestről, a József Attila lakótelepről?

— Nemigen. A budapesti mozinézők száma 1972 november végéig 1971-hez viszonyítva, ha igen kis mértékben is, 0,1 százalékkal, de csökkent. Ha az új lakótelepeken a lakásokkal együtt mozikat is építenének, — amit az illetékesek min-

dig ígérnek, minden bizalommal, nem hogy csökkenne, hanem emelkedne a nézők száma. Az a tapasztalatunk ugyanis, hogy a legtöbb néző a lakóhelyéhez legközelebb eső moziba szeret járni, s ha ilyen, történetesen, nincsen, akkor inkább nem is megy. Hogy ez mennyire így van, azt bizonyítja az Üllői úti, immár két éve bezárt Vörösmarty mozi. Naponta hat előadást tartottak, közkedvelt mozi volt. Nos, amióta kimaradt nézők nem mennek sehová. Tartunk tőle, hogy ugyanez lesz a helyzet a Szikra mozi-
val, amelyet, sajnos,

Jelenet Tarkovszkij: Andrej Rubljov című filmjéből



1972 december 31-én kellett bezárni felújítás miatt. Közel van hozzá a Művész is, a Kossuth is, mégis, féltő, hogy a Szikrából elmaradó néző, — nem megy máshová addig, amíg a Szikra újra meg nem nyílik.

— *Az új esztendőben lesz-e a moziknak valamiféle profilírozása?*

— Igen, a Toldi moziban Studio 73 címen szeretnék speciális műsort nyújtani a nézőknek: magasszínvonalú, igazán művészi filmeket. Ezt részben az elmúlt évben is megtettük már, — Fellini *Bohócokját* például heteken át játszották.

— *Vannak-e adataik arról, hogy milyen volt az elmúlt esztendőben az egyes filmek látogatottsága?*

— Méghozzá örvendestek. Olyan adatok, amelyek világosan bizo-

Tarkovszkij:
Andrej Rubljov

nyítják: okosabb, jobb műsorpolitikával, jól szervezett propagandával, engedelmények nélkülül lehet növelni a mozinézők számát. Íme, néhány konkrét példa: 1972-ben több, mint egy millióval emelkedett a szocialista filmek látogatottsága — 1971-hez viszonyítva; a nyugati filmeké viszont, ugyanebben az időszakban több, mint 800 ezerrel csökkent. De, természetesen, ez nem jelenti azt, hogy a színvonalas nyugati filmeknek ne lett volna sok nézője. Az *Eper és vér* című filmet például 1971 júliusa óta 950 400-an nézték meg; *A lovakat lelővik, ugye?* nézőinek száma 9 hónap alatt 644 000 volt, a *Sacco és Vanzetti-t* 2 hónap alatt 295 000-en nézték meg, a *Joe Hill balladáját* pedig, másfél hónap



Milos Forman: *Elszakadás*





alatt 210 000-en... A Bjelorussz pályaudvar három hét alatt 349 000 nézőt vonzott, a *Jelenidő-t* 10 hónap alatt 502 000 látogató nézte meg, a *Harminckét nevem volt* című, nemrég bemutatott filmet, hal hét alatt 376 000 néző.

— Milyen magyar filmek várhatók az új esztendő első felében?

— Mire ez a beszélgetésünk megjelenik, nyilván műsoron lesz már Kardos Ferenc *Petőfi '73* című alkotása, az Ilés együttes, továbbá hatszáz budapesti és pápai diák közreműködésével, Szőrényi Levente zenéjével. Színes vígjáték Bácskai Lauró Ist-

Iglódi István — Zolnay Pál: *Fotográfia* című filmjében





ván rendezésében. Kál-
lai István forgatóköny-
véből a *Nápolyt látni*
és... című film. Fő-
szereplők: Váradi Hédi,
Bujtor István, Páger
Antal és Halász Judit.
Érdekes, új kísérlet a
Fotográfia, Zolnay Pál
dokumentumelemek-
kel vegyített játékfil-
me, Zala Márk és Iglódi
István főszereplésével;
Mándy Iván novelláiból
készült Bán Róbert film-
je, a *Lányarcok tükör-
ben*, nyilván sokan vár-
ják Székely István új,
filmjét a *Lila akácot*;
mint ismeretes, ugyan-
ezt a Szép Ernő-témát,
már a harmincas évek-
ben is nagy sikerrel
játszották, ugyancsak
Székely István rendezé-
sében. Kedves, tehetsé-
ges kis gyerekek szere-
pelnek Szemes Mihály,
Móra Ferenc írásaiból
készült alkotásában, a

Roman Polanski: Macbeth

*Kincskereső kis köd-
mön*-ben, végül érdekes,
mai problémákat fesze-
get az 1919-ben játszó-
dő *A magyar ugaron*, Ko-
vács András filmje...
Egyébként, 1973 első ne-
gyedében összesen 39 új
játékfilm kerül a közön-
ség elé...

— *Kérem említsen
meg néhányat a várható
külföldi filmújdonságok-
ból.*

— Izgalmas, kétrészes
színes, szélesvásznú film
a szovjet Saken Ajtma-
nov rendezésében *Az
atamán halála*, amely-
nek cselekménye az
1919—20-as években ját-
szódik. Hasonlóképpen
ebben az időszakban ját-
szódik a nálunk is nép-
szerű Mihail Bulgakov
műveiből készült *Mene-
külés*, Alekszandr Alov

és Vlagyimir Naumov
rendezésében. Örülünk,
hogy végre bemutatásra
kerül a már régen várt,
Andrej Rubljov, Andrej
Tarkovszkij rendezésé-
ben. Izgalmas dokumen-
tumfilmet készített
Csuhráj Sztálingrádról,
Emlékezés címen,
amelyben azt kutatja, ki
mit tud, mire emlékszik
és mit hallott erről a
városról... A bemuta-
tásra kerülő filmek kö-
zül elsőként talán —
egy amerikai filmet em-
lítenék: az *Elszakadást*.
Ezt a csehszlovák Miloš
Forman rendezte s
részben írta is, nagy si-
kere volt vele Ameriká-
ban éppemúgy, mint Eu-
rópában... Alexandre
Dumas regényes életéről
készült az ugyancsak
csehszlovák Karel Ka-
chyna rendezésében *A
nagy mesemondó titka*.
Három kis történetből

áll Evald Schorm *Kutyák és emberek* című filmje... Végül a legérdekesebbeknek ígérkező nyugati filmek: Albert Camus magyarul is megjelent *Közöny* című regényéből forgatott hasonló címen filmet, — hűségesen ragaszkodva a regényhez, Luchino Visconti, a főszerepekben: Marcello Mastroianni és Anna Karina. A második világháborúban Olaszországban és a Szovjetunióban játszódik Vittorio de Sica *Napraforgó* című filmje, Sophia Loren, Marcello

Mastroianni és Ludmilla Szaveljeva a főszereplői. A magyarul is megjelent angol regény: *Malomkő*, írta: Margaret Drabble — filmváltozatát Waris Hussein rendezte, főszereplője Sandy Dennis, akit a magyar nézők már ismernek a *Nem félünk a farkastól* című filmből. Gregory Peck-et viszont egy vadnyugati környezetben játszó amerikai filmben, a *Törvénytörtő seriff*-ben látjuk viszont; rendező: John Frankenheimer. Az 1972-es cannes-i filmfesztiválon nagydíjat

nyert Elio Petri-film: *A munkásosztály a paradicsomba megy*, a kitűnő Gian Maria Volonté főszereplésével, ugyancsak szerepel az újdonságok között, nem különben a cannes-i fesztivál másik nagydíjas filmje, Francesco Rosi: *A Mattei-ügy* című alkotása. Herman Melville elbeszéléséből forgatott filmet Anthony Friedmann, nyilván nagy várakozás előzi meg Polanski *Macbeth*-filmjét, valamint Fellini *Rómáját*...
PONGRÁCZ ZSUZSA

Flora Florence és Peter Gonsales — Fellini: *Róma* című filmjében

